

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. 2. De Sponsalibus Raptoris cum Rapta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

non autem matrimonium, &c. 3. mutuo sponforum consensu dissolvi possunt; non autem matrimonium &c. Ad 4. prob. jam constat; nam Sponsalia clandestina de matrimonio clandestinè contrahendo non sunt irrita propter suam *clandestinitatem*; sed, quòd in eo casu essent promissio rei illicitæ; cum etiam, si essent *publicè celebrata* de matrimonio clandestinè contrahendo, irrita forent ob eandem causam. Igitur tunc solum Sponsalia clandestina ex data in objectione ratione prohibita sunt, quando sunt *de matrimonio contrahendo clandestinè*, ubi talia matrimonia prohibita sunt; non de *celebrando publicè*, ac in facie Ecclesiæ. Certum autem est, quòd Sponsalia clandestina non sint talia, ex quibus *necessariò*, seu ex *natura* rei, vel regulariter, pervenitur ad matrimonium prohibitum, quo solo titulo censetur medium prohibitum prohibito sine; Ergo.

127. Dices. 2. saltem erit illicitum, inire Sponsalia clandestinè. Resp. plures tam è Canonistis, quam è Theologis concedere illatum; imò Cajetanus, & Armilla docent esse peccatum mortale. Verius tamen est, nullum esse peccatum, quia Sponsalia clandestina nullo jure prohibentur. Nec sine convincenti ratione, dicendum est, aliquid *sub mortali* prohibitum esse, ut docet S. Thom. Suarez, & alii, de quibus suo loco,

§ 2.

De Sponsalibus Raptoris cum Rapta.

128. Cum certum sit, *matrimonium*, jure novo Trid. *sess. 24. de reform. matrim. c. 1.* contractum à Rapto cum Rapta, quamdiu hæc in ejus potestate manserit, irritum esse; questio est, an etiam sic irritentur Sponsalia de futuro? affirmativam docet P. Sanchez *l. 7. matr. D. 13. n. 171.* ac ex illo P. Robertus König in *Tractat. de jure matrim. Principum, ac privatorum, Tit. 7. in 4. Decret. p. 3. §. 5.* cum aliis. Negativam autem Perez. *D. 38. S. 4. n. 8.* quem citat, & sequitur P. Jacobus Wiestner de *Canon. imped. Conjug. a. 16. n. 9.* Rationes affirmandi sunt. 1. quia lex etiam correctoria, & poenalis, extendi debet, ubi omnino eadem ratio militat; at hæc in præsentem reperitur. Nam Tridentinum pro eo

tempore irritavit matrimonium, ut consuleret plenæ libertati ad id requisitæ, quæ non omnino plena est, dum Rapta manet in Raptoris potestate; at hæc ratio etiam pro Sponsalibus militat, ad quæ jura quoque plenam libertatem postulant. 2. quia, quòd dispositio Trid. licet correctoria juris antiqui, matrimonia clandestina irritans, non extendatur ad clandestina Sponsalia de futuro; non facit instantiam pro præsentem casu; ibi enim non est utrobique eadem omnino ratio. Nam motivum *adulterii*, quod est in matrimonio clandestino, cessat in Sponsalibus clandestinis; at in Sponsalibus Raptoris & Raptæ militat eadem omnino ratio, quæ contra ipsorum matrimonium; ergo. 3. Quia in subordinatis, quando est eadem omnino ratio, dispositio quoad unum afficit etiam alterum, quod ad ipsum ordinatur.

Sed hæc non videntur convincere. 129.

Nam ad 1. Resp. Trans. maj. n. min. 1. si enim ratio, propter quam Concilium irritat matrimonium inter Raptoem & Raptam pro eo tempore, quo est in ejus potestate, sit defectus plenæ libertatis, erit illius plenitudinis, quam jura exigunt ad *matrimonii valorem*; sed hæc plenitudo in Sponsalibus de futuro non requiritur; nam ex communi sensu Sponsalia de futuro non exigunt libertatis plenitudinem, quam petit matrimonium, eo, quod hoc semel validum, nullo humano jure rescindi possit; secus illa: accedit, quòd, consentire in contractum jure humano facile rescindibilem, non exigit tantam immunitatem à vi, & metu, quantam exigit consensus in contractum semel factum, non amplius rescindibilem.

Deinde principium assumptum in multis fallit. Nam dispositio (per quam a sylo Ecclesiæ excluduntur Rei publici latrocinii, depopulationis agrorum, homicidii, vel mutilationis membrorum in ipsis Ecclesiis, eorumque Cæmeteriis, Rei homicidii proditorii, assassinii, hæresis, ac Rei læsæ majestatis humane in ipsam personam Principis) *juxta complures* est dispositio correctoria juris antiqui, & odiosa (cum restringat jus asyli, seu favorem Ecclesiarum, quo protegitur reverentia, & honor Ecclesiis debitus, ne sint in minori honore, quam olim Ethnicorum aræ, & statuæ) & tamen extendi non debet ad alia

crimina, & casus non expressos, etiam graviores, ex ulla quantuncumq; gravi causa, ne quidem ob paritatem, seu identitatem, aut etiam majoritatem rationis, ut manifestum est ex constitut. Gregorii XIV. quæ incipit, cum alijs nonnulli, edita a. 1591. Dixi, juxta complures esse dispositionem odiosam. Alii enim rectius dicunt favorabilem; cum directè intendat favorem, ac reverentiam Ecclesiarum; & tamen, juxta citatam constitutionem non admittit extensionem, ad non expressa.

130. Similiter in c. quanto 7. de Divort. Pontifex consultus à Ferrariensi Episcopo, an altero Conjugum ad hæresim transiente, qui relinquitur, possit ad secunda vota transire? refertur cum distinctiōe; & affirmat, si unus infidelium convertitur ad fidem, altero in infidelitate permanente, aut nullo modo illi cohabitare volente, aut non nisi cum injuria Creatoris, vel periculo perversionis: negat autem, si unus est fidelibus labatur in hæresim, aut gentilitatis errorem, et si in hoc major appareat contumelia Creatoris, ut ait textus. Et ratio est; quia, cum tota vis legis, & juris positivæ, pendeat à voluntate legislatoris ex justa ratione procedentis in tali casu, identitas rationis bene concludit, etiam alterum (in quo est eadem omnino, vel major ratio) æquè dignum esse prohibitione; non autem, ex eadem esse actum prohibitum, nisi probetur voluntatem legislatoris ex illa motam, tam pro hoc, quam pro illo prohibendo, ut patet in casu prius allato. Et ideo Barbosa in tr. Locor. com. argum. à loco 68. n. 3. licet admittat valere argumentum à majoritate, vel paritate rationis etiam in correctoriis ad declarandum dubium) negat valere in iisdem ad extendendam dispositionem; nisi casus non expressus contineatur sub universali, ex qua est illatio necessaria ad particularia sub ea contenta, ut dicemus infra.

131. Ad 2. rationem Resp. ex ipsa disparitate ibi assignata confirmari valorem Sponsalium raptoris, & raptæ; nam nec in his invenitur eadem ratio, quæ in matrimonio raptoris, cum rapta, ut dictum est n. 129. Sponsalia enim de futuro non exigunt tantam libertatem, quam tam matrimonium; ergo licet raptus impediatur libertatem matrimonio necessariam, malè hoc titulo arguitur ad mera Sponsalia de futuro. Ad 3.

rationem affirmandi, responsio constat ex n. 128. ad summum enim procedit, quando illud subordinatum ducit ad id, cui subordinatur, illicitè, ac invalidè faciendum; v. g. ad matrimonium cum Rapto celebrandum, dum rapta est adhuc in Raptoris potestate. Cum autem fieri possint eo tempore Sponsalia de celebrando matrimonio tunc, quando Rapta fuerit in loco tuto, & extra potestatem ejus, non est, unde illa Sponsalia invalidentur. Accedit, quòd in hoc casu non sit eadem omnino ratio de matrimonio, & Sponsalibus contractis à Rapto cum Rapta, dum hæc est in potestate Raptoris, ut constat ex dictis.

§. 3.

De Sponsalibus contractis absque consensu Parentum.

Quæstio est de Sponsalibus tam de præ- 132. senti, quam futuro, & quidem solùm, an sint valida, taliter celebrata. Resp. certum esse, matrimonia à filiis familias sine consensu Parentum contracta, vera, & rata esse ex Trid. Sess. 24. de reform. matrim. c. 1. ubi affirmatio in contrarium (quòd nimirum irrita sint, vel parentes ea rata, vel irrita facere possint) falsa dicitur; adeoque improbabilis positivè. Ex quo idem concluditur de Sponsalibus de futuro; cum & hæc mutuo, liberoq; consensu contrahentium consent, nec eo titulo sint promissio rei illicitæ, nisi sint de celebrando matrimonio in certis casibus, ubi præterito parentum consilio id non licet; de quibus infra. Ad valorem igitur Sponsalium, vel de futuro, vel de præsentem, non requiritur voluntarium dependens à consensu parentum, vel eorum, qui loco parentum contrahentibus sunt; quod etiam expressè habetur in c. Cum Virum 12. de Sponsalibus, ubi dicitur: quòd puella (in matrimonio spirituali, seu susceptione status religiosi) in ætate jam nubili constituta (quia liberum habet arbitrium) in electione propositi, si qui parentum non cogatur voluntatem. Ex quo colliges, ad Sponsalia sive de futuro, sive de præsentem, necessarium esse consensum personalem Sponsorum, vel per se, vel per alium ad hoc specialiter constitutum.